Intergemeentelijke Sociale Dienst
ISD | Brabantse Wal

Uw kenmerk		Ons kenmerk	U22-000088	Datum	26 januari 2022
Uw brief		Beh. door	[redacted]	Doorkiesnr.	
Onderwerp:	Kaderbrief ISD Brabantse Wal 2023	Cluster	SVUSD,	Bijlage(n)	Kaderbrief ISD Brabantse Wal 2023

Geachte Raad,

Hierbij bieden wij u de kaderbrief voor de begroting 2023 van de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) Brabantse Wal aan.

Zoals aangegeven in de regionale nota verbonden partijen, wordt vooruitlopend op de begroting, de kaderbrief voor 1 februari aan de deelnemende gemeenten toegezonden.

In deze kaderbrief geven wij de algemene begrotingsuitgangspunten en kaders aan die in de begroting voor 2023 worden verwerkt.

Een kopie van deze brief hebben wij toegezonden aan uw college van B&W.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van de ISD Brabantse Wal

[redacted]

Kaderbrief 2023

ISD | Intergemeentelijke Sociale Dienst Brabantse Wal

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING 3

BELEIDSMATIGE KADERS

Hoofddoel ISD Brabantse Wal 4
Sociaal Domein 4
Samenwerking in de keten 4
Ontwikkelingen 5
Gemeenschappelijke regeling 5
Werkcentrum 5
Wet Inburgering 6
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening 6
Energiearmoede 6
Lange termijn gevolgen COVID-19 6
Meerjarig beeld aantallen en in- en uitstroom 7

FINANCIËLE KADERS

Financiële kengetallen 8
Eigen vermogen en vreemd vermogen 9
Gehanteerde rentepercentages 9
Verrekening resultaat 9
Loonontwikkeling 10
Prijsontwikkeling 10
Weerstandsvermogen en risico's 10

Bijlagen: Richtlijnen vanuit de Brabantse Wal Gemeenten 11

INLEIDING

Kaderbrief 2023
In de regionale nota 'verbonden partijen' is opgenomen dat gemeenschappelijke regelingen (GR-en) de kaders en uitgangspunten voor de komende begroting verwerken in een kaderbrief. Dit geeft gemeenten, vooruitlopend op de begroting, inzicht in deze kaders en uitgangspunten.

De ISD heeft eind 2021 van de deelnemende gemeenten financiële en beleidsmatige richtlijnen voor 2023 ontvangen (zie bijlage bij deze kaderbrief). De kaderbrief is mede op basis van deze richtlijnen opgesteld.

Organisatie

Vanaf 2012 werken de sociale diensten van de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht samen in de Intergemeentelijke Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD Brabantse Wal). De gemeente Bergen op Zoom fungeert als uitvoerende gemeente.
In deze gemeenschappelijke regeling is geregeld dat vaststelling van verordeningen, de bepaling van het strategisch beleid en het budgetrecht tot de competentie van de afzonderlijke gemeenteraden blijven behoren.

De uitvoerende taken behoren bij de Intergemeentelijke Sociale Dienst. De begroting van de ISD Brabantse Wal bevat daarom alleen de uitvoeringskosten waaronder personeelskosten, uitvoering werkcentrum, bedrijfsvoering en additionele kosten.

Er zijn ook budgetten en geldstromen die geen directe betrekking hebben op de begroting van de ISD maar wel gerelateerd zijn aan de ISD. Bijvoorbeeld het participatiebudget, de minimaregelingen en BUIG. Deze budgetten zijn niet opgenomen in de begroting van de ISD BW en zijn daarom ook geen verder onderwerp in deze kaderbrief.

Uitvoeringsagenda

De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen kan via de coalitieakkoorden invloed hebben op de gewenste ontwikkelingen bij de ISD. Wanneer dat zo is, kan er een uitvoeringsagenda gemaakt worden. Deze uitvoeringsagenda loopt buiten de begroting om, omdat daar bij de begroting niet in kan worden voorzien, vanwege het vroege vaststellen van de begroting voor het jaar erop.

[redacted]
Hoofd uitvoeringsorganisatie ISD Brabantse Wal

BELEIDSMATIGE KADERS

Hoofddoel ISD Brabantse Wal

De ISD heeft als hoofddoel om uitstroom van werkzoekenden naar regulier betaald werk te realiseren. Daarnaast heeft de ISD als taak om sociale uitsluiting en armoede te voorkomen door (inkomens-)ondersteuning te verlenen. De taken van de ISD Brabantse Wal worden momenteel uitgevoerd aan de hand van 4 hoofdprocessen:

1. Proces Levensonderhoud
2. Proces Participatie
3. Proces Bijzondere Bijstand en Minimabeleid
4. Proces Hoogwaardige Handhaving

Sociaal Domein

De werkzaamheden van de ISD staan niet op zichzelf, maar zijn onderdeel van het Sociaal Domein. Het Sociaal Domein gaat over alles wat mensen in hun directe bestaan raakt. Het heeft primair betrekking op zorg, welzijn, arbeid, onderwijs en gezondheid. Het Sociaal Domein gaat dus om mensen en de wijze waarop zij in staat zijn om deel te nemen aan de samenleving. Een veilige leefomgeving is een belangrijke randvoorwaarde hiervoor. De ISD verleent hiervoor haar diensten in de 3 toegangen sociaal domein van de 3 Brabantse Wal gemeenten.

Met de volgende kaders:

- uitvoering van de taken van de ISD vindt plaats binnen de huidige begroting en afgesproken spelregels (transparantie, aantal FTE, additionele kosten en goedgekeurde loonsom) van de ISD;
- de kwaliteit van de taken die de ISD uitvoert blijft geborgd;
- de ISD monitort en levert gegevens volgens afspraak;
- wachtlijsten worden voorkomen/worden niet langer als gevolg van samenwerking in integrale toegang;

Samenwerking in de keten

In 2022 worden de proeftuinen verder opgepakt. De proeftuinen zijn bedoeld om de samenwerking in de keten van ISD Brabantse Wal, het Werkplein Hart van West Brabant en WVS te intensiveren. Het uitgangspunt is dat we ons gezamenlijk inzetten om meer mensen te activeren en te laten participeren. De 3 proeftuinen, die gestart zijn in 2021, richten zich op:

1. een intensieve start (goede diagnose);
2. inwoners in doelgroep C (inwoner met een langdurige bijstandsuitkering);
3. beschut werk (inwoner centraal en niet de indicatiestelling).

De activiteiten die werken voor onze doelgroep kunnen we verder bestendigen in de ketensamenwerking voor 2022 en 2023. De focus in de samenwerking op het gebied van de leerwerktrajecten ligt per 2022 op kwalitatieve ondersteuning bieden aan de mensen die ondersteuning nodig hebben om de ontwikkeling naar de arbeidsmarkt te maken. In de kaderbrief worden aantallen genoemd, omdat de begrotingsramingen gebaseerd zijn op aantallen. De opgenomen aantallen zijn kortgesloten met de WVS en het Werkplein Hart van West Brabant. De volgende zaken zullen zowel in onze begroting als die van de WVS worden verwerkt.

In 2023 is de afspraak dat er circa 97 leerwerktrajecten bij de WVS ingezet worden.
Ook worden de beschut werkplekken voornamelijk door de WVS uitgevoerd (maar waar mogelijk gedetacheerd bij externe partners) en wordt voor de doelgroep garantiebanen jobcoaching voornamelijk bij de WVS ingekocht. Daarnaast bekijkt de ISD haar activiteiten in samenhang met de WVS en andere partners, om samen te zorgen voor een optimaal resultaat.

Ontwikkelingen

Een aantal ontwikkelingen hebben hoogstwaarschijnlijk invloed op de uitvoering van de activiteiten en alle daarmee samenhangende budgetten in 2023. Deze ontwikkelingen worden hieronder uiteengezet.

Gemeenschappelijke regeling

In 2022 zal er bestuurlijk een visie worden ontwikkeld omtrent toekomstig bestendig samenwerken in de regio West-Brabant waarbij ook bestaande samenwerkingsvormen worden meegenomen.

Werkcentrum

In 2022 werkt de ISD met de drie gemeenten aan de (bestaande) businesscase voor het werkcentrum om nadere uitwerking te geven aan het scenario om na een besluit in het eerste kwartaal 2022 een voorstel te doen en dit te verwerken in de voorgestelde begroting ISD 2023. De businesscase heeft door de gevolgen van COVID-19 vertraging opgelopen.

Wet inburgering

Met de nieuwe inburgeringsstelsel krijgen gemeenten de volledige regie op de uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering, die op 1 januari 2022 is ingegaan. Het nieuwe inburgeringsstelsel beoogt - samen met andere wetgeving in het sociaal domein met de Participatiewet in het bijzonder - eraan bij te dragen dat alle inburgeringsplichtigen snel en volwaardig gaan meedoen in de Nederlandse maatschappij, het liefst via betaald werk. De Brabantse Wal gemeenten hebben samen, onder regie van de projectleider vanuit de ISD, verkend wat er op de gemeenten af komt en wat er nodig is om de wet in te voeren. Daarbij is bepaald dat de nieuwe taken net als de al bestaande taken het best bij de ISD kunnen worden belegd. Eind 2021 en begin 2022 is door het bestuur van de ISD en de afzonderlijke colleges het besluit genomen dat de uitvoering van de wet bij de ISD wordt ondergebracht. Dit heeft gevolgen voor de begroting en de formatie van de ISD en dit wordt meegenomen in een begrotingswijziging in 2022. Het uitvoeren van de nieuwe wettelijk verplichte taken gaat immers gepaard met inzet van extra menskracht en middelen. De benodigde middelen voor de uitvoering van de nieuw wet inburgering worden middels de algemene uitkering via het Rijk aan de gemeenten toebedeeld.

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Werkzaamheden in het kader van de wet gemeentelijke schuldhulpverlening worden uitgevoerd door de ISD. De doorontwikkeling van de dienstverlening met name in het kader van vroegsignalering van problematische schulden kan mogelijk gevolgen hebben voor de begroting. Indien dat het geval is volgt informatie bij de begrotingswijziging 2022 of begroting 2023.

Energiearmoede

Inwoners krijgen te maken met oplopende energiekosten. Naast het Rijk treffen gemeenten ook regelingen om inwoners te ondersteunen en energiearmoede te voorkomen en/of op te lossen. Mogelijk dat deze regelingen (deels) uitgevoerd worden door de ISD. De verwachting is dat de aanpak van energiearmoede niet alleen in 2022 speelt, maar ook doorloopt in 2023.

Lange termijn gevolgen COVID-19

De regeling Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers (Tozo) is gestopt per 1 oktober 2021. De bestaande, net iets soepelere, regeling Besluit bijstandsregeling ondernemers (Bbz) nam per 1 oktober 2021 het stokje over van Tozo. Deze versoepeling loopt tot 1 januari 2022, voor zover bekend. De effecten van de (economische) crisis die Covid-19 met zich meebrengt, zullen ook in 2023 effect hebben.

Meerjarig beeld aantallen en in- en uitstroom

Het is nog niet te voorspellen hoe COVID-19 zich verder zal ontwikkelen en wat de gevolgen precies zijn, maar de voorspellingen voor de economie en arbeidsmarkt zijn tot nu toe beperkt. De eerder gecommuniceerde scenario's van Berenschot lijken niet uit te komen. Na een korte stijging van het bijstandsvolume eind 2020 en begin 2021, is gedurende 2021 het volume gedaald en is de vraag naar medewerkers (zeker in bepaalde kraptesectoren) enorm. Ondanks dat de arbeidsmarkt er anno 2021 er beter uitziet dan vooraf verwacht, verwachten we een (tijdelijke) stijging in het bijstandsvolume in 2022. De COVID-19-gerelateerde regelingen houden, naast dat ze bedrijven helpen de crisis door te komen, ook bedrijven die het niet gaan redden, overeind. De kans is groot dat er bedrijven omvallen zodra de regelingen stoppen. Deze trend zal hoogstwaarschijnlijk in 2022 starten en ook is de verwachting dat de gevolgen van COVID-19 in 2023 nog niet voorbij zijn.

Om de effecten van de gevolgen van COVID-19 te beperken is het nodig om, naast de reguliere inzet om instroom te beperken en uitstroom te bevorderen, extra investeringen te doen op diverse onderdelen. Zonder deze extra inzet verwachten wij als effect dat de stijging hoger wordt en langer zal aanhouden. In dat geval zijn er nadere keuzes te maken over de inzet van de middelen en het ambitieniveau op verschillende onderdelen, wat meegenomen moet worden in de op dat moment te wijzigen begroting ISD Brabantse Wal.

FINANCIELE KADERS

De Financiële uitgangspunten die de ISD Brabantse Wal heeft ontvangen van de gemeenten zijn hieronder vertaald in de financiële kaders voor de begroting 2023.

In het besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is opgenomen dat de volgende gegevens in de begroting dienen te worden opgenomen. In de bijlage bij de begroting wordt de begroting naar taakveldindeling opgenomen. Tevens geeft de ISD aan welke verdeling naar taakvelden voor de deelnemende gemeenten van toepassing is.

Financiële kengetallen

Kengetal	**Situatie ISD *Brabantse Wal***
Netto schuld quote *(netto schuld / totale baten)*	De ISD Brabantse Wal heeft geen langlopende schulden. Eventuele vlottende passiva bestaan per balansdatum uit nog af te rekenen bedragen met de deelnemende gemeenten
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen *(netto schuld- /-doorgeleende gelden / totale baten)*	Idem
Solvabiliteitsrisico *(Eigen Vermogen / Totaal Vermogen)*	De ISD Brabantse Wal heeft geen eigen vermogen of vreemd vermogen
Grondexploitatie *(bouwgrond in exploitatie + niet in exploitatie genomen gronden / totale baten)*	De ISD Brabantse Wal heeft geen grond
Structurele exploitatieruimte *(structurele baten - structurele lasten + structurele onttrekkingen reserves -structurele toevoegingen reserves / totale lasten)*	De ISD Brabantse Wal rekent per jaar, na vaststelling van de jaarrekening, volledig af met de deelnemende gemeenten. Er is dus geen sprake van structurele exploitatieruimte.
Belastingcapaciteit *(woonlasten gemeente / landelijk gemiddelde woonlasten)*	De ISD Brabantse Wal kent geen lokale heffingen

Verwachte omvang van het eigen vermogen en vreemd vermogen aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar

Omdat de ISD Brabantse Wal op het eind van het jaar afrekent met de deelnemende gemeenten en geen langlopende schulden aangaat heeft de ISD Brabantse Wal geen eigen en vreemd vermogen.

Additionele kosten

Onder de additionele kosten wordt verstaan de doorbelasting van de ondernemingsraad, ondersteuning personeel en organisatie, financiën, DIV, bezwaarschriften, huisvesting, archief en werkplekken automatisering. Op 15 november 2019 heeft het bestuur ISD ingestemd met de volgende systematiek additionele kosten vanaf 2021:

- De basis is het bedrag van €2.003.187 aan additionele kosten, zoals opgenomen in de begroting 2020.
- De additionele kosten worden daarbij omgeslagen per formatieve medewerker (uitgangspunt begroting 2020 van FTE 97,31).
- De kostprijs per medewerker is de basis waarop jaarlijks (uitgangspunt consumentenprijsindex als opgenomen in septembercirculaire 2020) indexering plaatsvindt.

Met de bijbehorende voorwaarden:

- De dienstverlening vanuit Bergen op Zoom blijft op het niveau zoals dat de afgelopen jaren als regulier gekenmerkt.
- Op het moment dat er een majeure wijziging aan de orde is zal er een voorstel over de gevolgen van de additionele kosten worden voorgelegd aan het DB.
- Daar waar in (toekomstige) bestuursvoorstellen additionele kosten terugkomen die voor de gemeente Bergen op Zoom als disproportioneel worden gezien wordt er een extra financiële paragraaf in het besluit wordt meegenomen (expliciete besluitvorming);
- Er wordt een afspraak wordt gemaakt omtrent evaluatie van de afspraak (over 3 tot 5 jaar).

Vermelding van de gehanteerde rentepercentages

De ISD Brabantse Wal heeft geen vaste activa of vaste passiva. Rente doorberekening en toerekening is daarom niet aan de orde.

Verrekening resultaat

Een eventueel voordelig of nadelig saldo wordt na afloop van elk boekjaar afgerekend met de deelnemende gemeenten.

Loonontwikkeling

In de begroting 2023 zal rekening worden gehouden met de loonontwikkeling zoals deze geldt voor de van toepassing zijnde CAO.

Prijsontwikkeling

In de begroting 2023 zal voor wat betreft de indexering van de kosten van derden rekening worden gehouden met de algemene prijsontwikkeling BBP volgens de septembercirculaire 2021 (of indien aanwezig een actuelere circulaire).

Weerstandsvermogen en risico's

De ISD Brabantse Wal heeft geen eigen vermogen en daarom ook geen eigen weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen van de ISD ligt bij de deelnemende gemeenten.

Bijlage: Richtlijnen vanuit de Brabantse Wal Gemeenten

Richtlijnen van gemeenten Steenbergen, Woensdrecht en Bergen op Zoom

Deze zijn identiek dus in bijlage slechts éénmaal weergegeven.

Financiële richtlijnen begroting 2023

1. We verwachten van het Gemeenschappelijk orgaan (Dagelijks Bestuur) van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) dat zij een structureel sluitende meerjarenbegroting 2023-2026 aanbiedt aan de deelnemers. De GR vermeldt duidelijk de uitgangspunten die gebruikt zijn voor de begroting 2023. In de begroting 2023 neemt de GR ook een overzicht op met de bijdrage (2023 t/m 2026) per deelnemer.

2. De begroting wordt opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Er worden dus geen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken in de primitieve begroting opgenomen, behalve als dit eerder door het Gemeenschappelijk orgaan (GO) is besloten.

3. De bijdrage van de gemeente/deelnemers in de begroting 2023 stijgt maximaal met de loon indexering en de prijsontwikkeling uit de septembercirculaire 2021 (of een actuelere circulaire *).

4. De GR beschrijft in de begroting 2023 in hoeverre de bijdrage van de gemeente/deelnemers gelijk kan blijven aan de bijdrage voor 2022. Dit kan door besparingen voor te stellen of beleidsinhoudelijke keuzes aan te geven.

5. Een positief resultaat wordt uitgekeerd aan de deelnemers. De GR kan hier alleen van afwijken door een duidelijk en gemotiveerd voorstel voor resultaatbestemming voor te leggen aan het GO.

6. In de paragraaf risicobeheersing beschrijft de GR de risico's, de kwantificering hiervan en de beheersingsmaatregelen daarbij.

* tenzij door het GO besloten is tot een andere wijze van indexering.

Beleidsmatige richtlijnen begroting 2023 ISD Brabantse Wal

1. De ISD heeft als hoofddoel om uitstroom van werkzoekenden naar regulier betaald werk te realiseren. Daarnaast heeft de ISD als taak om sociale uitsluiting en armoede te voorkomen door middel van (inkomens-)ondersteuning en schuldhulpverlening.

2. De activiteiten van de ISD vormen een keten met de activiteiten in de integrale toegangen van de deelnemende gemeenten en de activiteiten van de WVS en het Werkplein Hart van West Brabant. Dit komt tot uitdrukking in een integrale ketenaanpak en begroting.

3. De ISD en WVS dienen hun activiteiten en inspanningen in samenhang (met ontwikkelingen in de integrale toegangen bij de gemeenten) te bezien, waarbij het resultaat van de organisaties tezamen optimaal dient te zijn.

4. De ISD en de WVS werken samen met de deelnemende gemeenten vanuit de vraag van de werkgever aan het versterken van vaardigheden en competenties van werkzoekenden en het ontwikkelen van activiteiten op het gebied van werk of participatie inclusief voor werkzoekenden met een arbeidsbeperking en/of indicatie beschut werken.

5. De ISD participeert aan en in de integrale toegangen van elk van de deelnemende gemeenten alsmede in het Werkgeversservicepunt (WSP) waar het betreft de werkgeversdienstverlening.

6. De gemeenschappelijke regeling wordt geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd en in overeenstemming gebracht met de governancestructuur van de ISD.